

vilde koste $7\frac{1}{2}$ — $7\frac{3}{4}$ Millioner. Et Mindretal af Kommissionen mente, at man kunde nøjes med en Udvidelse af Aarhus-Hospitalet, forbundet med en Modernisering af det, hvorved der vilde vindes 200 Pladser. Denne Plan vilde koste 3 200 000 Kr. Den daværende Socialminister gik med Mindretallet og gik saa smaat i Gang med Aarhus-Planen, men da jeg tiltraadte Ministeriet, forelaa der overhovedet fra det foregaaende Ministerium kun et Forslag om at modernisere Køkkenet paa Aarhus-Hospitalet, en Plan, som vilde koste 260 000 Kr., men i første Omgang ikke give en eneste ny Plads for sindssyge. Der forelaa altsaa to Planer, en absolut for dyr, nemlig om Oprettelsen af en ny Anstalt, og en relativt for dyr, idet man let kan se, at 200 Pladser for 3 200 000 Kr. vilde blive meget kostbare Pladser. Min Opgave blev derfor den at finde en tredje Udvej, som var billigere og dog gav tilstrækkelig Plads. Efter forskellige Forhandlinger fæstede jeg da min Opmærksomhed ikke ved Aarhus-Planen, men ved det, jeg vil kalde for Aarhus-Systemet, nemlig Oprettelsen af en Plejecentral i Tilslutning til en bestaaende Anstalt og med dertil hørende Familiepleje, og saa snart Tiden tillod det, rejste jeg til Djursland for at se, hvordan Familieplejen virkede dér. Familieplejen paa Djursland har virket i mere end en Snes Aar, er oprindeligt sat i Scene af den afdøde fortræffelige Overlæge ved Aarhus-Hospitalet, Hallager, og senere ført videre i hans Spor af nuværende Overlæge Thune Jacobsen. Mit Ræsonnement var nu, at hvad der kan gaa ved Aarhus-Hospitalet, hvor Hospitalets Kapacitet praktisk udvides med 33 pCt. ved Hjælp af denne Familiepleje, maa ogsaa kunne gaa ved Middelfart Hospital, som er det, der i første Række trænger til Udvidelse, og i den Anledning blev forskellige ledige Hovedgaardsbygninger paa Fyn undersøgt, og man fæstede da særlig sin Opmærksomhed paa Hvedholm, der efter min Mening ikke er nogen videre smuk Bygning, men overordentlig solidt bygget, billig i Køb og egnet til dette Formaal. Denne Plan om at skaffe de fornødne Pladser uden at bygge et nyt Hospital, men ved Udvidelse af Familieplejen stødte imidlertid paa meget stærk Modstand fra Sindssygelægernes Side. Disse Læger havde ikke i og for sig noget imod Udvidelse af Familieplejen — det indrømmedes fra alle Sider, at denne virker godt —, men de mente, at en saadan Foranstaltning vilde være ganske utilstrækkelig og ikke forsvarlig. Overhovedet udtaler Sindssygelægerne sig i denne Sag i meget stærke Udtryk om

Administrationens og Lovgivningsmagtens Hensynsløshed overfor Sindssygevæsenet. Sindssygelægerne krævede mindst et, helst to nye Sindssygehospitaller. En af disse Læger, som dog ikke hører til de statsansatte, udtaler sig saaledes: „Forholdene udvikler sig i Retning af det katastrofale og skandaløse.“ Han mener, at der er mindst 8 550 sindssyge, som skal hospitaliseres, og at vi mangler ikke mindre end 2 250 Pladser for blot nogenlunde at være paa den sikre Side. Omtrent i samme Retning udtaler Sindssygelægernes Forening sig i en Skrivelse af 1926 til det daværende Socialministerium, idet de mener, at der egentlig tiltrænges 2 690 nye Pladser. Overhovedet anvender Sindssygelægerne og har i denne Sag anvendt meget stærke Udtryk. En af Sindssygelægerne har saaledes skrevet: Men Ansvarret for Befolkningens Lidelser ved ikke at faa de sindssyge ordentlig behandlet tilkommer i fuldeste Maal Myndighederne. Han lægger hele dette svære Ansvar over paa Lovgivningsmagten og Administrationen. Nu er det imidlertid saaledes, at man ikke altid skal lade sig imponere af de stærke Ord. Saadanne voldsomme Udtryk dækker ikke sjældent over en indre Brist i det saglige. Og overfor disse svære Anker og Angreb fra Sindssygelægerne maa jeg dog tage Lovgivningsmagten og Administrationen i Forsvar. Da jeg i December 1926 overtog Sundhedsministeriet, fandt jeg ved Sindssygevæsenet hverken skandaløse eller katastrofale Forhold; det Vidnesbyrd kan jeg godt give min Forgænger. I Aarene fra 1914 til 1926 er der sket en stadig Fremgang med Hensyn til Hospitalsplads. I Femaaret 1921—26 er de sindssyges Antal forøget med 250; men Pladsernes Antal er forøget med 850. Ogsaa naar Hensyn tages til Sønderjyllands Indlemmelse, staar vi med Hensyn til Sindssygepladser væsentlig gunstigere end i 1914. I Slutningen af 1926 stod der ganske vist ca. 250 paa Ekspektancelisten; men mange af disse 250 henlaa i øvrigt paa delvis gode kommunale Anstalter, saaledes Frederiksberg Hospitals Sindssygeanstalt, altsaa under betryggende Forhold.

Man har dernæst fra Sindssygelægernes Side henvist til Forholdene i Sverige, hvor der, som man maaske vil vide, nu i Sommer ved Helsingborg er blevet aabnet et meget stort Sindssygehospital med ikke mindre end 1 200 Pladser. Men denne Sammenligning med Sverige er absolut ikke i Danmarks Distavør. Der findes i Sverige en Ekspektanceliste paa ca. 4 000, medens der i Danmark kun er 236 pr. 1. November dette Aar.